

2026. évi törvény

egyes törvényeknek az állatok hatékony védelme érdekében szükséges módosításáról

Az Országgyűlés

- felismerve, hogy az ember felelősséggel tartozik minden élőlényért, melynek sorsa tőle függ;
- átérezvük, hogy az állatok életének tisztelete és védelme nem csupán erkölcsi kötelesség, hanem közösségünk kultúrájának, civilizációjának és emberségének alapköve;
- tudatában annak, hogy az állatok bántalmazása nem elszigetelt jelenség, hanem a társadalmi együttélés alapvető normáit sértő cselekmény; meggyőződve arról, hogy a felelős állattartás, az állatok jóllétének biztosítása és a velük szembeni kegyetlenség következetes és szigorú szankcionálása közös érdekünk;
- kijelentve, hogy a társadalom jogos elvárása az állatok iránti méltányos bánásmód és a hatékony jogi védelem;
- az állatok iránti tisztelet jegyében, valamint Magyarország természeti értékei és erkölcsi hagyományai iránti felelősségből, az alábbi törvényt alkotja.

1. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény módosítása

1. §

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 1. § (2) bekezdése a következő 21. ponttal egészül ki:

[A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:]

„21. állatvédelmi őrség útján ellátja a hatékony állatvédelemmel kapcsolatos feladatokat. Az állatvédelmi őrség működéséhez szükséges valamennyi feltételt és szabályrendszert a belügyminiszter rendelete tartalmazza.”

2. §

Az Rtv. 101. § (2) bekezdése a következő o) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendelettel állapítsa meg]

„o) az állatvédelmi őrség létrehozásának feltételeit és működésének részletes szabályait.”

3. §

(1) Az Rtv. 7/B. § (2) bekezdés a) pontjában a „polgári felhasználású robbanóanyaggal és pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértést” szövegrész helyébe a „polgári felhasználású robbanóanyaggal kapcsolatos szabálysértést” szöveg lép.

(2) Az Rtv. 7/B. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontjában az „a hivatali visszaélés (Btk. 305. §)” szövegrész helyébe az „a hivatali visszaélés (Btk. 305. §), a pirotechnikai termékkel visszaélés (Btk. 324/A. §),” szöveg lép.

2. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény módosítása

4. §

(1) A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 37/B. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A vadászterületen a hivatásos vadász a vadállomány védelme érdekében – a vad elfogására, elejtésére megengedett vadászati eszközzel – elfoghatja vagy elejtheti, ha a tulajdonosának felderítésére nincs közvetlen lehetőség

a) a vadat űző vagy a vadat elejtő kutyát, ha a vad sérelme a kutya elriasztása útján másként nem hárítható el, továbbá

b) fertőzés továbbterjedése vagy másként el nem hárítható támadás megakadályozása céljából a kutyát vagy macskát.”

(2) A Vtv. 37/B. §-a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az elejtett kutya egyedi azonosítóit (chip, nyakörv) a hivatásos vadásznak kötelessége felderíteni, illetve megőrizni. Az elejtett kutya tetemét a kutya tulajdonosának a hivatásos vadász köteles átadni.”

3. Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény módosítása

5. §

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávt.) 7. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom nem vonatkozik a vadászatra alkalmazott állatnak jogszerűen történő kiképzésére, vadászaton való alkalmazására, különösen solymászat vagy agarászat során.”

6. §

Az Ávt. a következő 8/C. §-sal egészül ki:

„8/C. §

A gazdasági haszonállatként tartott mézelő méh hordási területén (méhlegelőn) várható hordási időnek a kezdetéről és végétől a méhészkész legkésőbb a hordási idő kezdete előtt 48 órával tájékoztatja az állatvédelmi hatóságot, amely azt a helyben szokásos módon közzéteszi. A közzétételben meghatározott területen és időben földi vagy légi szúnyogirtást, vagy más, a

mézelő méhre veszélyes vegyszeres permetezést – a ház körüli, egyedi megoldások kereteit meghaladó mértékben – végezni tilos.”

7. §

Az Ávt. 40. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„40. §

- (1) Cirkuszi menaszéria létesítéséhez és fenntartásához engedély nem adható.
- (2) Vadállat országba történő behozatala, utaztatása és bemutatása - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - tilos.
- (3) A természetvédelmi hatóság engedélyezheti állatkert részére vadállat behozatalát, utaztatását, illetve bemutatását, ha a megfelelő tartás feltételei tartósan biztosítottak.
- (4) Kedvtelésből tartott állatok kereskedésének létesítéséhez és működtetéséhez a kereskedelmi hatóság engedélye szükséges. A hatóság az engedély megadásával egyidejűleg nyilvántartásba veszi a szolgáltatót.
- (5) A kedvtelésből tartott állatok kereskedése létesítésének, működtetésének engedélyezésére, működésére, továbbá a kedvtelésből tartott állatokra vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.”

8. §

Az Ávt. a következő 41/A. §-sal egészül ki:

„41/A. §

Az állatvédelmi szervezet által működtetett állatmenhely az állatot írásbeli szerződéssel örökbe adhatja. A örökbeadási szerződésre a Polgári Törvénykönyvnek az ajándékozásra vonatkozó szabályai az irányadók, azzal az eltéréssel, hogy az ajándék akkor is visszakövetelhető, ha az örökbeadott állat tartási körülményei a megajándékozottnál az állatvédelmi szervezet megítélés szerint nem biztosítottak.”

9. §

- (1) Az Ávt. 42. § (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az e törvény szerinti állami feladatok ellátásának, valamint az önkormányzati feladatok támogatásának állami pénzügyi forrásai:]

„b) az állatvédelmi hozzájárulás és az állatvédelmi termékdíj,”

- (2) Az Ávt. 42. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az állatok védelmével kapcsolatos feladatok ellátásához állatvédelmi hozzájárulást kell fizetni. Az állatvédelmi hozzájárulásra és az állatvédelmi termékdíjra kötelezett termékek körét, a hozzájárulás és a termékdíj mértékét, valamint fizetésének és felhasználásának részletes szabályait külön törvény állapítja meg.”

10. §

Az Ávt. 48/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A települési – a főváros belterületén a fővárosi – önkormányzat kötelező feladata a település belterületén a kóbor állatok befogása. Az állatvédelmi hatóság az állat tulajdonjogi helyzetét és ismertető jegyeit hatósági határozatban rögzíti a kóbor állat befogását követő tizenöt napon belül. Az állatvédelmi hatóság gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről. Az elhelyezés eredménytelensége esetén – a külön jogszabályban meghatározott időtartam elteltével – az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.”

11. §

(1) Az Ávt. 49. § (3) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]

„g) a település belterületén a kóbor állatok befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának és ellenőrzésének részletes szabályait, így különösen az önkormányzatok és a civil szervezetek közötti feladatmegosztást és a szakmai és pénzügyi beszámolási kötelezettség szabályait,”

[rendeletben állapítsa meg.]

(2) Az Ávt. 49. § (3) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]

„k) a kedvtelésből tartott állatok kereskedése létesítésének, működtetésének engedélyezésére, működésére, továbbá a kedvtelésből tartott állatokra vonatkozó részletes szabályokat”

[rendeletben állapítsa meg.]

4. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény módosítása

12. §

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) a következő 178/C. §-sal egészül ki:

„178/C. §

Aki gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak egészségkárosodását okozza, szabálysértést követ el.”

13. §

A Szabs. tv. 182. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„136. Polgári felhasználású robbanóanyaggal kapcsolatos szabálysértés

182. §

(1) Aki

a) a polgári felhasználású robbanóanyagok előállítására, forgalmára, tárolására, szállítására, felhasználására és megsemmisítésére vonatkozó előírásokat megszegi,

b) robbanóanyagot vagy robbanó szerkezetet talál vagy annak hollétéről tudomást szerez, és ezt a tényt haladéktalanul a rendőrségnek nem jelenti be,

szabálysértést követ el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv erre felhatalmazott ügyintézője is szabhat ki helyszíni bírságot.”

14. §

A Szabs. tv. 252. §-a a következő (4b) bekezdéssel egészül ki:

„(4b) E törvénynek az egyes törvényeknek az állatok fokozott kímélete érdekében szükséges módosításáról szóló 2020. évi ... törvény (a továbbiakban: Módtv2.) hatálybalépését megelőző napon hatályos 182. §-a szerinti pirotechnikai termékkel összefüggő cselekményeket, amelyeket a Módtv2. hatálybalépése előtt követtek el, a Módtv2. hatálybalépését követően is e törvény szerint, szabálysértésként kell elbírálni.”

5. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosítása

15. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 33. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Büntetések

- a) a szabadságvesztés,
- b) az elzárás,
- c) a közérdekű munka,
- d) a pénzbüntetés,
- e) a foglalkozástól eltiltás,
- f) a járművezetéstől eltiltás,
- g) az állattartástól eltiltás,
- h) a kitiltás,
- i) a sportrendezvények látogatásától való eltiltás,
- j) a kiutasítás.”

16. §

A Btk. a következő 56/A. §-sal és azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az állattartástól eltiltás

56/A. § (1) Az állattartástól azt lehet eltiltani, aki természetkárosítás, állatkínzás vagy tiltott állatviadal szervezése bűncselekményt követett el.

(2) Az állattartástól eltiltás határozott ideig tart, vagy végleges hatályú.

(3) A határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év. Végleges hatállyal az tiltható el, aki állat tartására alkalmatlan.

(4) Az állattartástól eltiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha az állattartástól eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt az állattartástól eltiltás tartamába be kell számítani.

(5) A végleges hatályú eltiltás alól a bíróság az eltiltottat kérelemre mentesítheti, ha az eltiltás óta tíz év eltelt, és az állattartásra alkalmassá vált.”

17. §

(1) A Btk. 244. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Állatkínzás

244. § (1) Aki

a) gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés,

a) ha az állatkínzás az állatnak különös szenvedést okoz,

b) ha az állatkínzás több állat maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza, vagy

c) az állatkínzást állatorvosként, e minőséget felhasználva követik el.

(3) Azzal szemben, aki az állatkínzást állatorvosként, vagy e minősége felhasználásával követi el, foglalkozástól eltiltás mellékbüntetést kell alkalmazni.”

(2) A Btk. a következő 244/A. §-sal egészül ki:

„244/A. § (1) Aki

a) állat életét elfogadható ok vagy körülmény nélkül kioltja,

b) gerinces állatát vagy veszélyes állatát elüzi, elhagyja vagy kiteszi,

bűntett miatt 1 évtől három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki macska vagy eb prémjét, valamint az ilyen prémet tartalmazó terméket forgalomba hozza, értékesítés céljából tartja, értékesítésre felajánlja vagy terjeszti, vagy azt az ország területére behozza, illetve onnan kiviszi, büntett miatt egy évtől három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Mentesül a felelősségrevonás alól, aki macska vagy eb prémjét, valamint az ilyen prémet tartalmazó terméket valamely közösségi jogi aktus alapján oktatási vagy preparálási célból engedélyezetten tartja, szerzi meg, vagy a ország területére ez okból behozza, vagy onnan kiviszi.”

(3) A Btk. 245. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Orvvadászat

245. § Aki

a) vadászterületen vadászatra való jogosultság nélkül, illetve idegen vadászterületen vadászként engedély nélkül vad elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez,

b) külön jogszabályban meghatározott, a vadfaj valamennyi egyedére kiterjedő vadászati tilalmi idő hatálya alá eső vadfaj egyedét elejti vagy elfogja,

c) külön jogszabályban meghatározott tiltott vadászati eszközzel, tiltott vadászati módon vagy kíméleti területen vad, illetve fokozottan védett vagy védett gerinces állat elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

(4) A Btk. 246. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Orvhalászat

246. § Aki

a) halászhálóval vagy más halászati eszközzel - a horgászatot kivéve - halfogásra irányuló tevékenységet jogosulatlanul végez ,

b) külön jogszabályban meghatározott tiltott eszközzel, tiltott módon vagy kíméleti területen halfogásra irányuló tevékenységet végez,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

(5) A Btk. 247. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Tiltott állatviadal szervezése

247. § (1) Aki gerinces állat részvételével állatviadalt szervez, tart, ilyen állatviadalra fogadást szervez vagy fogadást köt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki állatviadal céljára gerinces állatot megszerez, tart, tenyészt, kiképez, idomít, vagy forgalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

18. §

A Btk. a következő 324/A. §-sal és azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Pirotechnikai termékkel visszaélés

324/A. § (1) Aki pirotechnikai terméket jogosulatlanul felhasznál vagy a pirotechnikai termékek felhasználására vonatkozó előírásokat megszegi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a pirotechnikai termékkel visszaélés a köznyugalmat súlyosan megzavarta.”

19. §

A Btk. 359. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Veszélyes állat, illetve veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése

359. § (1) Aki

a) veszélyes állatot engedély nélkül tart, szaporít, elidegenít, vagy az ország területére behoz,

b) a veszélyes állat tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki

a) veszélyes ebet

aa) szaporít, az ország területére behoz, onnan kivisz, versenyeztet, vagy engedély nélkül tart,

ab) jogszabály megszegésével elidegenít vagy megszerez, illetve

b) a veszélyes eb

ba) ivartalanítására vonatkozó jogszabályban előírt kötelezettségét megszegi, vagy

bb) tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi.

(3) Aki veszélyes ebet őrző-védő feladat végzésére tart, kiképez, illetve veszélyes ebbel ilyen feladatot végeztet, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában veszélyes eb a hatósági határozatban egyedileg veszélyes ebbé nyilvánított eb.”

6. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosítása

20. §

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 5:52. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a tulajdonos a megszökött méhraját két napon belül nem fogja be, azon birtokbavétellel bárki tulajdonjogot szerezhet. A vadon élő méhcsaládból kivált méhrajon birtokbavétellel bárki tulajdonjogot szerezhet.”

7. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosítása

21. §

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 50. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A sértett fogalma

50. § (1) A sértett az a természetes vagy nem természetes személy, akinek vagy amelynek a jogát vagy a jogos érdekét a bűncselekmény közvetlenül sértette vagy veszélyeztette. Sértett az a civil szervezet is, amelyet legalább öt éve bírósági nyilvántartásba vettek, és nyilvántartásba vett tevékenysége azonosítható a bűncselekmény védett jogi tárgyával.

(2) A sértettel azonos jogok illetik meg az állatvédelemmel foglalkozó civil szervezetet az állatvédelmi jogszabályok megsértése, illetve a természetkárosítás [Btk. 242. §], az állatkínzás [Btk. 244. §], az orvvadászat [Btk. 245. §], az orvhalászat [Btk. 246. §], illetve a tiltott állatviadal szervezése [Btk. 249. §] bűncselekmény miatt általuk kezdeményezett hatósági eljárásokban, illetve pótmagánvádas eljárásban indított perben.”

22.§

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 787. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A (3) bekezdés c) pontjában foglaltak nem érintik az állatvédelemmel foglalkozó civil szervezet azon jogát, hogy az állatvédelmi jogszabályok megsértése, illetve az 50. § (2) bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetése miatt indított perben pótmagánvádlóként lépjen fel.”

23. §

E törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

24. §

E törvény 1-3. §-a az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Általános indokolás

Az elmúlt időszakban számos, az állatokkal szemben elkövetett súlyos bűncselekmény került napvilágra, amelyek komoly társadalmi felháborodást váltottak ki. Ezek az esetek egyértelműen megmutatták, hogy a jelenlegi jogi keretek nem biztosítanak megfelelő védelmet az állatok

számára. A hatályos büntetőjogi szabályozás szankciói nem minden esetben alkalmasak arra, hogy visszatartsák az elkövetőket a bántalmazástól, a jogszabályok rendszere pedig szétszórt, nehezen áttekinthető és hiányos.

A társadalom ma már egységesen elvárja, hogy az állatokkal szembeni kegyetlenség határozott, egyértelmű és súlyos következményekkel járjon. Ezt támasztja alá az állatvédelem területén működő civil szervezetek tapasztalata, a hatóságok visszajelzése, valamint a lakosság elsöprő támogatása a szigorúbb fellépés iránt.

A javaslat célja ezért olyan átfogó, egységes és korszerű állatvédelmi jogi környezet megteremtése, amely

- megfelelően szigorú büntetési tételkereteket határoz meg,
- új büntetőjogi tényállások beiktatásával reagál a modern állatvédelmi kihívásokra,
- egységesíti a szétszórt jogszabályi előírásokat,
- és biztosítja, hogy az állatok fizikai és pszichikai jólléte hatékonyan érvényesüljön.

A törvényjavaslat összhangban áll az Alaptörvény P) cikkével és XXI. cikkével, amelyek Magyarország természeti örökségének védelmét, valamint az egészséges környezethez való jog biztosítását írják elő. Az állatvédelem e rendelkezésekből is következő állami kötelezettség.

A módosítás így egyszerre szolgálja az emberség, az erkölcsi felelősség és a társadalmi biztonság erősítését.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1-3.§

Az állatok hatékony védelme, az elkövetők felkutatása és a bűncselekmények megelőzése céljából szükséges a Rendőrség kötelező feladatai között meghatározni az állatvédelmi őrség feladatait. A rendőrségi szervezeten belüli szerepét, a szükséges anyagi- és személyi feltételeket és a szakmai működés eljárási rendjét a Belügyminiszter rendeletében határozza meg.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény technikai módosításának célja, hogy a polgári felhasználású robbanóanyaggal és pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértést érintő – a pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértés elkövetési magatartásainak már nem szabálysértési, hanem közigazgatási, illetve büntetőjogi szankcionálása miatti – változások a normaszövegben megfelelően átvezetésre kerüljenek. A javasolt szabályozás biztosítja, hogy a megbízhatósági vizsgálat végzésének feltételei változatlanok maradjanak.

4.§

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló törvény 2016. július 1. napjától hatályos, a kutyák és a macskák kilövési lehetőségeinek új szabályait rögzítő

rendelkezéseinek módosítása, illetve kiegészítése szükséges, figyelemmel arra, hogy az elmúlt években a sportvadászok kutya- és macskakilövési túlkapásainak köszönhetően komoly feszültség alakult ki a vadászok és az állattartók (állatvédők) között.

A hivatásos vadász mint szakember számára biztosított kizárólagos elfogási vagy – a fokozatosságra is tekintettel lévő – elejtési jogkör hozzájárulhat e kérdés tekintetében a szakszerűség előírásához, és ezáltal a társadalmi bizalom erősítéséhez.

Mivel az elejtett kutya és macska – amennyiben annak azonosítható tulajdonosa van – elkóborolt háziállat és magántulajdon, a rendelkezés alapján vissza kellene szolgáltatni a tulajdonos részére a tetemet.

5.§

2016 júliusától a vadászat fogalma alá tartozik a ragadozó madárral, illetve magyar agárral végzett tevékenység is. A solymászat és az agarászat kivétele az Ávt. tiltott állatviadalra vonatkozó szabályai alól így összhangban áll a Vtv. új rendelkezéseivel. A solymászatra használt ragadozó madarak védett, illetve fokozottan védett természeti értékek, emiatt visszafogásuk egy vadászat során közérdekből is történik, és akár élő csali (pl. galamb) alkalmazásával is történhet.

Az esetlegesen szökött magyar agár visszahívása egy engedélyezett vadászon szintén megvalósulhat élő állat (pl. nyúl) használatával, ezért tiltott állatviadalról ebben az esetben sem beszélhetünk.

6. §

A rendelkezés a méhek hatékonyabb védelmét szolgálja: az előírás alapján a mézelő méhek adott területen várható hordási idejéről a méhésznek legkésőbb a hordási idő kezdete előtt 48 órával tájékoztatni kell az állatvédelmi hatóságot, amely azt a helyben szokásos módon közzéteszi. A tájékoztatás és közzététel megtörténte az adott időszakra megtiltja a – ház körüli, egyedi megoldások kereteit meghaladó mértékű – földi vagy légi szúnyogirtást, vagy más, a mézelő méhre veszélyes vegyszeres permetezést.

7.§

Cirkuszi menázséria az állatok tartására szolgáló létesítmény, amelyet cirkuszi előadásra, mutatványra betanított, illetve betanítandó állatokból álló állatsereglet tartására létesítenek, illetve tartanak fenn. A jövőben engedély ilyen létesítmény létrehozására és fenntartására nem adható ki, megtiltva ezzel a vadon élő állatok kiragadását abból a környezetből, amelyben természetes körülmények között élhetnek. Kivétel ez alól az állatkert, amelyik részére engedélyezhető továbbra is vadállat behozatala és bemutatása.

8. §

Időszerű lenne az élő állatokra vonatkozó örökbeadási szerződések szabályozása. A joggyakorlat ugyanis sok esetben értetlenül áll az örökbeadási szerződésnek, mint atipikus szerződésfajtának az ajándékozásra vonatkozó szabályoktól való eltérése előtt. Ilyen értelmezési probléma az örökbeadott élő állat (ajándék) visszakövetelésének indokául felhozott, tartási körülményekre vonatkozó állatvédelmi feltétel. A rendelkezés lehetővé tenné

az állatvédelmi szervezetek által biztosított örökbeadásnak az önálló jogintézményként történő működését, figyelemmel azonban egyúttal az élő állat oltalmára is.

9. §

Az állatvédelmi termékdíj bevezetésével az állam jelentősen növelni tudná az állatok védelmét szolgáló forrásait. Nemcsak arra nyílna lehetőség, hogy a pirotechnikai termékeket (pl. a szilveszteri tűzijátékokat) terhelje e speciális környezetvédelmi termékdíj-fajta, hanem érdemben javulni tudna az állatok védelmének költségvetési háttere és a mentésre szoruló állatokkal kapcsolatos feladatok feltételrendszere.

A hazai vadon élő, természetvédelmi oltalom alatt álló fajok egyedei az állam tulajdonát képezik.

A tulajdonost a védett természeti érték kezelői, a nemzeti park-igazgatóságok képviselik. Az egyedek veszélyeztetése, károsodása esetén azonban nincs, és nem is volt állami forrás az állatok ellátására, gyógykezelésre és repatriációjára. Az ezzel kapcsolatos feladatokat a hivatalos állami szféra, az egyéb közintézmények (elsősorban állatkertek) és civil szervezetek végzik, alapvetően önkéntes alapon, és saját költségvetésből.

A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szóló 292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet 22. §-a mentőközpontként nevesíti az állatkerteket, melyek nemcsak a Washingtoni Egyezmény (CITES) végrehajtásával kapcsolatos jogsértések során lefoglalásra került egyedeket, hanem a védett fajok ellátásra szoruló egyedeit, továbbá a hazánkban a veszélyes állatfajokról és egyedeik tartásának szabályairól szóló 85/2015. (XII. 17.) FM rendelet értelmében veszélyesnek minősülő állatfajok lefoglalt, illetve az uniós jog értelmében invazívnak minősített állatfajok egyedeit is befogadják, és az előírásoknak megfelelően tartják, ezzel jelentős állami feladatot átvállalva.

Jelenleg a mentett állatokat befogadó létesítmények, köztük egyes állatkertek, mint jogszabály által nevesített mentőközpontok ebből a négy forrásból (hazai védett, nemzetközi egyezményes, veszélyes, invazív) kapnak folyamatosan ellátásra és elhelyezésre szoruló egyedeket, ugyanakkor a mentőtevékenység finanszírozása megoldatlan, sőt a növekvő egyedszámok miatt egyre nagyobb problémát jelent, és a növekvő trendeket látva egyre inkább megoldhatatlannak látszik külső segítség nélkül.

A vadon élő, védett állatok sérüléseit, illetve egyéb károsodásait jelentős részben az emberi tevékenység okozza, különösen nagy számban a gépjárművek okozta közúti gázolás; az áramütés (középfeszültségű, szigeteletlen oszlopok) és a légvezetéknek ütközés; a mérgezés (növényvédelem, rágcsálóirtás); az ablaknak repülés (elsősorban irodaházak, a nagy üvegfelületek miatt).

Az elmúlt években adatsorokkal támasztható alá az a trend, hogy a mentésre szoruló, különböző jogszabályok hatálya alá tartozó állatfajok mind nagyobb fajszámban és mind nagyobb egyedszámban kerülnek be a hivatalos mentőközpontokba, ezzel ezek a létesítmények évről évre egyre jelentősebb állami feladatot vállalnak át. Ilyen mértékű és a lakosság által is fontosnak tartott mentőtevékenység támogatás nélküli fenntartása már most is rendkívüli forrásokat emészt fel, és már rövidtávon sem fenntartható.

10. §

A kóbor állatok befogásával kapcsolatos állatvédelmi hatósági feladatokra vonatkozó szabályozás alapvető hiányossága a hatósági határozat arra vonatkozóan, hogy a közterületen befogott kóbor állatnak a befogáskor milyen, a tulajdonos gyorsabb megtalálását segítő, az állaton fellelhető ismertető jegyei vannak. Ez a módosítás lehetőséget nyújtana a csak időlegesen elkóborolt, de a tulajdonosa által keresett élő állatnak a gyorsabb hazakerülésre.

A rendelkezés szabályozott keretek közé terelné a felelőtlen gyepmesteri állatbefogásokat és a sok esetben ismeretlen helyre történő állatszállításokat is. Ennek elsődleges formája persze az lenne, ha a kormány végre megalkotná az 1998 óta meglévő felhatalmazása [Ávt. 49. § (3) g) pont] birtokában a település belterületén a kóbor állatok befogásával, tulajdonjogának átruházásával és elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásának részletes szabályait. Ebben egyrészt tisztázni kellene végre az önkormányzati, illetve a civil szerepvállalás körét, másrészt egységesen rögzíteni a gyepmesteri tevékenység követelményrendszerét, valamint annak szakmai és pénzügyi ellenőrzési szabályait, véget vetve annak az áldatlan állapotnak, amelyben a kóbor és gazdátlan állatok az áldozatai, a profitorientált vállalkozók pedig a nyertesei egy államilag finanszírozott, rosszul működő rendszernek.

11. §

Felhatalmazó rendelkezés.

12-14.§

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény módosításával a polgári felhasználású robbanóanyaggal és pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértés elkövetési magatartásai közül a pirotechnikai termékkel kapcsolatos elkövetési magatartások a jövőben már nem szabálysértési, hanem részben közigazgatási, illetve a felhasználással összefüggésben büntetőjogi szankcionálására kerülnek. Szükséges az állatok bántalmazásának "enyhébb" változatának szankcionálása, melyre a Szabálysértési törvény módosításával nyílik lehetőség.

Ennek érdekében a szabálysértési tényállás polgári felhasználású robbanóanyaggal kapcsolatos szabálysértésként újraszabályozásra kerül, így az elnevezésében és az elkövetési magatartások körében is kizárólag a polgári felhasználású robbanóanyagokra szűkül.

Átmeneti rendelkezés biztosítja, hogy szabálysértési eljárásban bírálják el azon jogellenes cselekményeket, amelyeket a javaslat közigazgatási bírsággal, illetve bűncselekményként tesz szankcionálhatóvá, és az elkövetés idején szabálysértésnek minősültek, így a jogellenes cselekmények a megváltozott jogi minősítés következtében sem maradhatnak jogkövetkezmény nélkül.

15-16. §

A rendelkezés új szankcióként bevezeti az állattartástól eltiltás jogintézményét, ami különösen indokolt lehet annak tükrében, hogy az állatkínzás következtében az esetek többségében nem

végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására kerül sor, így egy állattartásra alkalmatlan elkövetőt semmi nem akadályoz abban, hogy az elkobzott állata helyett újat vegyen magához. A javaslat szerint a határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év.

17. §

Az utóbbi években szinte minden héten történt olyan súlyos állatkínzásos eset hazánkban, amely az állatoknak különös szenvedést okozott. Az ilyen esetek megelőzésének érdekében szükséges a büntetés súlyosítása, így a büntetési tétel mind az alapesetben, mind a minősített esetben törvényileg emelkedne.

Az állatkínzás büntetési tételét 2-8 évig terjedő szabadságvesztés büntetésre kívánjuk módosítani annak érdekében, hogy az állatkínzásos esetek számát jelentősen visszaszorítsuk. A tényállás minősített esetében szükséges a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés kötelezővé tétele, melynek tartamáról a bíróság mérlegelési jogkörében dönt. Az állatvédelemi törvény által tiltott magatartási formák büntetőjogban, hatékony szankció párosításával jelenik meg, ezzel lehetővé téve azok büntethetőségét.

A javaslat az orvvadászat, az orvhalászat, valamint a tiltott állatviadatok szervezésének visszaszorítását célozza a büntetési tétel emelésével.

18. §

A Btk. a közbiztonság elleni bűncselekmények című XXX. Fejezete a pirotechnikai termékkel visszaélés új tényállásával egészül ki.

Az utóbbi években egyre égetőbb problémát okoz, hogy olyan személyek végeznek pirotechnikai tevékenységet, akiknek ehhez a szükséges engedélyük nincs meg. Tekintettel arra, hogy a pirotechnikai termékek egy része a testi épséget, sőt, akár az életet is veszélyeztető, magas biztonsági kockázatba sorolható, indokolt, hogy a balesetek elkerülése érdekében szigorúbban legyen felelősségre vonható az, aki a pirotechnikai tevékenységet engedély nélkül végzi. Ugyanígy fokozott körültekintéssel kell eljárni a pirotechnikai termékek felhasználásakor is, hiszen e termékek még alacsonyabb biztonsági kockázatba sorolásuk esetén is alkalmasak arra, hogy a köznyugalmat jelentősen megzavarják. Emellett még a kisebb teljesítményű pirotechnikai termékek is képesek az erős fény- és hanghatások révén az állatvilág egyedeinek, így különösen a háziállatoknak az idegrendszerére is komoly negatív hatást gyakorolni, amely ezáltal az állat magatartásának drasztikus megváltozásához, agresszívvá válásához, vagy szökéséhez vezethet.

Minderre figyelemmel a pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértési tényállás egyes magatartásai önálló büntetőjogi tényállásba kerülnek, hogy ily módon a büntetőjogi felelősségre vonás kilátásba helyezése révén a pirotechnikai termékek szabályszerű felhasználását elősegítse. A hatályos szabálysértési tényállás pirotechnikai eszközökre vonatkozó azon része, amely nem kerül át a Btk.-ba, a jövőben közigazgatási szankciót vonna maga után.

19. §

A törvényjavaslat a módosításokkal azt célozza, hogy csökkenjen a veszélyes állat, illetve veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése. A büntetési tétel egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

20.§

A rendelkezés alapján a kirepült méhek feletti szabad tulajdonszerzés újra bekerülne a polgári jogba. A régi Ptké. a „kirepült” méhraj fogalmat használta, jelen módosítás viszont a „megszökött” méhraj kifejezést rögzíti, figyelemmel arra, hogy a méhraj megszökése rendszerint valamely nem várt eseményhez köthető (pl. túlnépesedett vagy feldöntött kaptár). A váratlan események a méheket ingerlékennyé teszik, ily módon a gyors befogásuk – és a szabad tulajdonszerzés mint a befogást ösztönző rendelkezés – az emberi biztonságot is szolgálja.

A régi Ptké. sem rendelkezett viszont a vadon élő, azaz régebben megszökött és valahol magának szállást (pl. faodúban, elhagyott tanyák padlásán) foglalt méhrajról. Mivel ezek a gazdasági haszonnal bíró méhcsaládok adott esetben közterületen telepedhetnek meg (pl. önkormányzati tulajdonú parkok, védett fák vagy műemlékek), fontos rögzíteni, hogy ebben az esetben sem tilalmazott a tulajdonjog megszerzése a méhraj felett.

21-22.§

A módosítás az állatvédelemmel foglalkozó civil szervezetek számára kívánja megteremteni annak lehetőségét, hogy pótmagánvádlóként léphessenek fel azokban az állatok ellen elkövetett bűncselekmények ügyében, melyekben az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a feljelentést elutasította, vagy az ügyészség vagy a nyomozó hatóság az eljárást megszüntette, vagy az ügyészség a vádat ejtette. A Be. módosítás alapján a civil szervezet a sérelmet szenvedett állat érdekében, képviselőjében sértetti minőségben léphet fel az általa kezdeményezett hatósági, illetve bírósági eljárás során, anélkül, hogy igazolnia kellene jogos érdekének közvetlen sérülését, illetve veszélyeztetését. A módosítással azt kívánjuk elérni, hogy az állatok ellen elkövetett bűncselekmények ne maradjanak megtorlatlanok, ugyanis az a tapasztalat, hogy az előforduló eseteknek mintegy 10%-a – elsősorban a nagy közfelháborodást kiváltó, kirívóan súlyos eset - jut csak el bírósági szakba.

A környezetvédelmi – így az állatvédelmi – civil szervezetek jogérvényesítési lehetőségei a közigazgatási eljárásban az ügyfél pozíciójával, a polgári perben a beavatkozás jogintézményével biztosítottak. Ehhez kíván igazodni a Be. új szabálya, amely a speciális szakértelemmel, adott esetben bizonyítékokkal is rendelkező civil szervezetek számára is megteremtené a sértetti jogállást, ennek minden jogosítványával, például a nyomozásban hozott határozat elleni panasz lehetőségével.

Fontos kitétel, hogy a szervezet legalább öt éve bírósági nyilvántartásba vett civil szervezet legyen, és nyilvántartásba vett tevékenységei között szerepeljen a védett jogi tárggyal kapcsolatos tevékenység. Ez az állatvédelem terén a környezet és a természet, illetve azok elemeinek a védelme, az érintett bűncselekmények pedig a környezetkárosítás, a természetkárosítás, az állatkínzás, az orvvadászat, az orvhalászat és a tiltott állatviadal szervezése.

23.§

Hatályba léptető rendelkezés

24.§

Sarkalatossági záradék.